

Reportage**+ De merkwaardige geschiedenis van de Huigsloterpolder; het Amsterdamse bos groeit nu op de bodem van het oudste stukje Haarlemmermeer**

Wim Wegman

31-07-25, 19:00

[Delen](#)

Anton Zekveld bij het kruidenveld in de Appelenburg. © Foto United Photos / Rob van Wieringen

HUIGSLOOT Het winkeltje van Anton Zekveld in Huigsloot kan zo het Openluchtmuseum in. Samen met het landschap van de polder er omheen. Wie wil weten hoe Haarlemmermeer er pak 'm beet een eeuw geleden uitzag: loop er even langs. En als je geluk hebt, vertelt Zekveld je hoe uitzonderlijk dit stukje land is, hoe het Amsterdamse bos er nu op groeit en hoe zijn vader de rest tot bloei bracht.

Trots leidt Anton Zekveld de verslaggever rond in de boomgaard de Appenburg, het laatste tastbare deel van wat ooit een uitgebreid 'familie-imperium' was: de boerenbedrijven van de Zekvelden in de Huigsloterpolder. „Hier zijn onze stoofperen”, zegt hij, terwijl hij stilstaat bij een boom die vol met groene vruchten hangt. „Daar zijn mensen dol op. Ze komen echt van heinde en verre als ze in de verkoop gaan.”

Verder kweekt hij in zijn uitgebreide boomgaard en op het tussenliggende land elstar, bramen, pioenrozen, callicarpa (schoonvrucht), aardappelen en groente. De bloemen gaan naar de veiling in Rijnsburg, de rest verkoopt hij vanuit zijn winkeltje bij de boomgaard, op het hoekje van de Huigsloterdijk en de Dr. Heijepad. „We hebben nog nooit fruit aan de groothandel of supermarkten geleverd. We verkopen het allemaal zelf.”

Fotoboeken

Dat winkeltje, om daar nog even bij stil te staan, is bijna een museumpje op zich. Het staat vol met oude gereedschappen en gebruiksvoorwerpen uit de polder. En met foto's van de Appenburg en de Huigsloterpolder van een eeuw geleden. Want dat is, naast de boomgaard, de andere passie van Anton Zekveld: de geschiedenis van dit kleine stukje Haarlemmermeer.

Zekveld in zijn winkeltje: „We maken geen reclame. Mensen weten ons prima te vinden.” © Foto United Photos / Rob van Wieringen

Even later bladert hij door dikke fotoboeken vol prenten van de polder en vol kopieën – en soms zelfs originelen – van documenten over het ontstaan van het gebied en de rol van zijn familie daarin. „Het is aan mijn vader te danken dat het nu zo’n bloeiend landbouwgebied is. Daarvoor was het echt aan het verpauperen.”

Buurtschap

Om de rol van zijn vader duidelijk te maken, geeft Zekveld een geschiedenislesje over de Huigsloterpolder, die helemaal geen standaard stukje Haarlemmermeer blijkt te zijn. Sterker nog, de polder bestond al toen de rest nog een groot, tegen Haarlem en Leiden aan klotsend meer was.

„Hij was ooit een onderdeel van de gemeente Alkemade, en sloot aan bij de huidige Aderpolder. Er lag hier ook ooit een buurtschap, de Aade, dat destijds niet onderdeel was voor Oude Wetering of Roelofarendsveen. Het had in 1680 453 inwoners.”

Dat was ook zo ongeveer het hoogtepunt van het gehucht, want door een economische crisis liep het inwoneraantal rond 1700 drastisch terug. Van de buurtschap, die ooit aan de oostkant van de polder lag, is nu niets meer terug te vinden.

Alkemade

De droogmaking van het Haarlemmermeer tussen 1849 en 1852 zette de boel in de Alkemadese polder behoorlijk op z’n kop. Om tijd en geld te besparen, en omdat de oevers van het Haarlemmermeer hier wel heel grillig waren, is de Ringvaart dwars door de Aderpolder getrokken. Het zuidelijke stukje bleef Aderpolder, het noordelijke deel werd de Huigsloterpolder. „Genoemd naar de Huigslot, een smalle vaart die de polder en het toenmalige eiland Abbenes erboven van elkaar scheidden”, weet Zekveld.

En zo kwam een stukje Zuid-Holland in Haarlemmermeer te liggen. Opmerkelijk genoeg bleef het beheer van de grond in de polder in handen van de gemeente Alkemade. Die verpachtte het land, dat op dat moment nog vooral werd gebruikt om turf te steken. De Huigsloterpolder was namelijk een van de weinige veengebieden in Haarlemmermeer, waar de bodem verder vooral uit zeeklei bestaat.

Minderwaardig veen

Toen het veen was afgegraven, verpachtte de gemeente Alkemade de grond aan achttien verschillende boeren. Een groot succes was dat niet, weet Zekveld. „De bodem bestond uit zand en minderwaardig veen. Daaronder lag vruchtbare grond, maar om die naar boven te halen, moest je heel diep ploegen. Daar hadden de pachters het geld niet voor.”

Het Gemeentebestuur van **ALKEMADE**, zal op
WOENSDAG 15 MEI 1901, voormiddags te 9 uren,
ten huize van **G. MARINKELLE** te Roelofarendsveen
PUBLIEK VERHUREN:

ONGEVEER

67 Hectaren Bouw- en Weiland,
IN 41 PERCEELEN.

waarvan de strekking en grootte ongeveer op onderstaand kaartje zijn aangeduid, liggende te **HUIGSLOOT, HAARLEMMERMEER**, om te beweiden of te betelen naar verkiezing des huurders, voor den tijd van **ZES** jaren, ingaande den 1sten October 1901, met zes jaren opzicht; volgens conditiën die ter Gemeente-Secretarie van Alkemade ter inzage liggen.

ALKEMADE, 19 Apr 1904.

F. H. VAN WICHEN, *Burgemeeste.*
H. VAN DER POEL, *Wethouder.*

De gemeente Alkemade verhuurde namelijk niet de polder in haar geheel, maar in kleine strookjes. Zekveld haalt er een kopie bij van een aanplakbiljet uit 1901, waarop alle stukken land staan met de namen van de toenmalige pachters. „Je ziet dat het enorm is versnipperd. Het zijn allemaal strookjes van een of twee hectare. Die stukjes leverden de pachters te weinig op om het land grondig te verbeteren.”

Het gevolg was dat de Huigsloterpolder langzaam, beetje bij beetje verpauperde. „De afwatering was slecht omdat de pachters de sloten niet goed onderhielden. Bovendien ging de kwaliteit van de grond nog verder achteruit omdat die slecht werd bemest en er te weinig werd gedaan aan onkruidbestrijding.”

Grote pachter

In 1926, als de gemeente de grond voor een nieuwe periode wil verpachten, komt Antons vader Gerrit Zekveld in beeld. Hij is een boerenzoon uit Ouderkerk aan de Amstel, die op eigen benen wil staan. Hoewel de gemeente Alkemade in januari van dat jaar al nieuwe afspraken heeft gemaakt met enkele oude pachters, blijkt ze gevoelig voor de wensen van Zekveld. Hij wil de hele polder in gebruik nemen. De gemeente beseft dat één grote pachter de polder makkelijker kan verbeteren dan een stuk of tien kleinere.

Het duurt nog een paar jaar voordat alle rimpels zijn gladgestreken, maar in oktober 1928 kan vader Zekveld dan aan de slag in 'zijn' polder. Hij laat hoeve Alkemade bouwen – die nog steeds in de polder prijkt, en waar Anton Zekveld in 1942 is geboren – en begint onder meer met het telen van bollen. Die doen het goed op de arme grond.

De man die de Huigsloterpolder tot bloei bracht: Gerrit Zekveld. © Foto United Photos / Rob van Wieringen

Een lucratieve teelt, normaal gesproken. Maar door gebeurtenissen aan de andere kant van de Atlantische oceaan, valt daar al snel de bodem onderuit. Door de beurskrach in de Verenigde Staten en de daarop volgende depressie, stort de bollenhandel in. Gerrit Zekveld is min of meer terug bij af. Door zijn sterk dalende inkomsten moet hij de gemeente zelfs enkele keren vragen om verlaging van de pacht.

Bollenteelt in de Huigsloterpolder. Op de achtergrond het huis en de schuur waar nu de winkel van Anton Zekveld is. © Foto United Photos / Rob van Wieringen

Negen paarden

De Crisis biedt ook weer nieuwe, onverwachte mogelijkheden. Om Amsterdamse werklozen aan de slag te laten gaan, en hen op die manier wat inkomsten te geven, begint de aanleg van onder meer het Amsterdamse bos. De grond in de Huigsloterpolder blijkt voor dat project uitermate geschikt te zijn. Graan en aardappelen groeien er nauwelijks op, maar bomen, struiken en gras des te beter.

Vervolg op de volgende pagina

Anton Zekvelds moeder: Aaltje Zekveld-Breure. © Foto: United Photos / Rob van Wieringen

De overheid laat de bovenste grondlaag tot een diepte van een meter wegscheppen (een mooie werkverschaffing voor werklozen uit de omgeving), via een smalspoor met lorries naar de Ringvaart vervoeren en vervolgens met boten verscheppen naar Amsterdam voor het Boschplan. Wat in de Huigsloterpolder overblijft, is aanzienlijk betere landbouwgrond.

Om de bodem helemaal tip-top te maken, laat Gerrit Zekveld de bovenste laag tot een meter diep omploegen. „Dat was voor die tijd heel ingrijpend. Hij gebruikte een speciale ploeg, die werd getrokken door negen paarden.” Anton Zekveld lacht. „Met de huidige trekkers draaien ze hun hand er niet meer voor om, maar toen was het een ongelooflijk karwei.”

Rechtszaak

Gerrit Zekveld legt in 1963 tussen hoeve Alkemade en de Ringdijk een boomgaard aan, de Appelenburg. Als hij in 1966 overlijdt, neemt zijn zoon Adriaan de pacht van de hoeve over. Anton krijgt de pacht van de boomgaard.

Dat had later nogal wat voeten in de aarde, vertelt hij. „Toen mijn broer 65 werd, verviel de pacht automatisch, want hij had geen opvolger. Dat betekende ook dat hij de boerderij uit moest. Dat wilde hij helemaal niet, maar zo was het nu eenmaal geregeld. Op advies van mijn boekhouder heb ik toen mijn zoon in de maatschap opgenomen, zodat ik op mijn 65ste wél een opvolger zou hebben. De gemeente Alkemade was het niet eens met die constructie. Het leidde zelfs tot een rechtszaak, waarin de rechter ons gelukkig gelijk gaf.”

Zonnebloemen

In 1998 is de pacht beëindigd en Inmiddels is de tien hectare grote boomgaard aangekocht - zijn zoon Gerton is nu de eigenaar. Anton hoopt er zo lang mogelijk te kunnen blijven werken. „Ik ben nu 83. Ik heb wat last van mijn knie, maar verder gaat het prima. We redden ons prima met de verkoop uit de boomgaard. We maken nauwelijks reclame, maar mensen weten ons goed te vinden.”

Zonnebloemen

In 1998 is de pacht beëindigd en inmiddels is de tien hectare grote boomgaard aangekocht – zijn zoon Gerton is nu de eigenaar. Anton hoopt er zo lang mogelijk te kunnen blijven werken. „Ik ben nu 83. Ik heb wat last van mijn knie, maar verder gaat het prima. We redden ons prima met de verkoop uit de boomgaard. We maken nauwelijks reclame, maar mensen weten ons goed te vinden.”

Oogst op het land van Zekveld, jaren 50. © Foto United Photos / Rob van Wieringen

Hij pauzeert even bij een strook grond tussen twee rijen fruitbomen, waar alle mogelijke kruiden voor een explosie aan kleur zorgen. Bloeiende zonnebloemen steken er met kop en schouders bovenuit. „Goed voor de biodiversiteit”, zegt Zekveld. „Daar krijgen we geld voor van de overheid. Ziet er prachtig uit, en we hebben er inmiddels geen omkijken meer naar. Het houdt zich hier zelf in stand.”